7/2624

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
İkili Ekonomik İşler-2 Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : 702.10.3/İR/2004/İEGY/230427
Konu : Yazılı Soru Önergesi

8 Haziran 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 20.05.2004 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-5668 sayılı yazıları.

Denizli Milletvekili Sayın Ümmet Kandoğan'ın 7/2624 Esas No'lu yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Abdullah GÜL
Dışişleri Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

7/2624

İEGY

31 Mayıs 2004

YANIT

TEPE ve Akfen şirketleri ile bir başka Türk firması olan Vie İnşaat A.Ş.nin kurdukları ortaklık (TAV), İran'da son dönemde gerçekleştirilen önemli projelerden biri olan İmam Humeyni Uluslararası Havaalanı (IKIA) projesi için açılan ihaleyi Yap-İşlet-Devret modeli çerçevesinde Temmuz 2003'te kazanmıştır. İmam Humeyni havaalanının işletmesi ile ikinci bölümünün inşaatı ihalesini kapsayan proje için, TAV, 193 milyon Dolar'lık bir teklifte bulunmuştur. TAV, inşaat çalışmalarına 2003 Kasım ayı ortasında başlamıştır. Havaalanı 1 Şubat 2004 tarihinde Sayın Ulaştırma Bakanımızın da katıldığı bir törenle açılmıştır.

Havaalanının hizmete girmesinden önce 6 Mayıs günü İran Ulaştırma Bakanlığı yetkilileri, TEPE-AKFEN'i telefonla arayarak, şirketin havaalanındaki faaliyetlerinin 15 gün süreyle askıya alındığını bildirmişler, ayrıca TEPE-AKFEN'in havaalanındaki ofislerini boşaltmasını ve yer hizmetleri için taşıtlarını çekmelerini istediklerini belirtmişlerdir.

TAV'ın faaliyetlerinin askıya alınmasının ardından, 8 Mayıs günü açılışı yapılan IKIA; aynı gün "güvenlik gerekçeleriyle" askeri makamlar tarafından kapatılmıştır.

Muhafazakar basın, havaalanı gibi stratejik bir yatırımın Farsça'da olumsuzluk ifade eden "ecnebi" bir firmaya verilmesini hatalı bir karar olarak tanımlamıştır. Devrim Muhafızları, Havaalanı'nın yabancı bir firma ile açılmasını kabul edemeyeceği yolunda bir açıklama yapmıştır. Reformcu basın, anılan bu kararla İran'ın uluslararası saygınlığına ciddi bir darbe indirildiğini belirtmektedir. Konunun Bakanlar Kurulu'nda da görüşüldüğü, bu konuda suçlu görülenlerin ağır şekilde cezalandırılacağı ilan edilmiştir.

Meclis başkanı Kerrubi olaya müdahale etmiş ve iki milletvekilinden oluşan bir komisyonun rapor hazırlamasını istemiştir. Ayrıca, bu olayın İran'ın ulusal çıkarlarına, kültür ve uygarlığına darbe vuracağını ileri sürmüş ve suçluların yasalara uygun şekilde cezalandırılmasını talep etmiştir.

İran Havacılık Teşkilatı Başkanı da, güvenlik güçlerinin Havaalanı'nı kapatmaya hakkı bulunmadığını, bu eylemin hukuka aykırı olduğunu belirtmiştir.

Sayın Müsteşarımız, 9 Mayıs günü uçağı yakıt ikmali yapmak için Ankara Esenboğa Havaalanı'na inen İran Dışişleri Bakanlığı Kemal Harrazi ile yaptığı görüşmede, diğer konular meyanında, işletim ihalesi bir Türk şirketi tarafından kazanılan İmam Humeyni Havaalanı'nın işletmesine el konulmasını üzüntüyle karşıladığımızı; Sayın Başbakanımız, Sayın Bakanımız ve Ulaştırma Bakanı Sayın Binali Yıldırım'ın bu konuyla şahsen ilgilendiklerini; sözkonusu projenin Türk şirketlerinin İran'da üstlendiği ilk büyük çaplı projelerden olması nedeniyle, şirketin mağdur olmamasının diğer yatırımcılar açısından çok önemli olduğunu vurgulamıştır.

Dışişleri Bakanı Harrazi, yaşananlardan kendilerinin de üzüntü duyduğunu, konunun bir iç mesele olduğunu ve sorunun en kısa zamanda aşılmasına çalışacaklarını ifade etmiştir.

Sayın Başbakanımız, 13 Mayıs 2004 tarihinde İran Cumhurbaşkanı Birinci Yardımcısı Reza Aref'e bir mektup göndererek, bu olaydan duyduğumuz üzüntüyü ifade etmiş ve sorunun süratle çözümlenmesini beklediğimizi belirtmiştir.

Son olarak konu, İran Dışişleri Bakan Yardımcısı Muhsin Eminzade'ye 03 Haziran 2004 tarihinde Ankara'ya yaptığı ziyaret sırasında Sayın Bakanımız tarafından açılmıştır. Eminzade, meselenin olumlu bir şekilde çözülmesi için çaba sarfettiklerini ifade etmiştir.

Konu, Bakanlığımızca ve Tahran Büyükelçiliğimizce yakından takip edilmektedir.